

Begrunnelse for utdeling av Prisen til fremme av ytringsfriheten i psykisk helsevern – 2006.

Bakgrunn:

Historien viser at noen mennesker innen psykisk helsevern har blitt utsatt for krenkende og uverdigg behandling, hvor retten til den frie ytring og grunnleggende menneskerettigheter har blitt satt til side. "Prisen til fremme av ytringsfriheten innen psykisk helsevern" har til hensikt å rette oppmerksomheten mot, og sikre vilkårene for, den frie ytring på et bredt grunnlag innen psykisk helsevern. Prisvinneren bør ha pekt på forslag til endringer som kan ivareta en grunnleggende respekt for mennesket, dets integritet og rett til ytring, medbestemmelse og deltakelse i behandlingssamarbeidet. Prisen deles ut til en person, institusjon eller organisasjon som har utmerket seg i den forbindelse. Prisen, på kr. 10 000, ble innstiftet i 2001, og deles ut for femte gang i år.

Om årets prisvinner:

Årets prisvinner har de siste årene blitt kjent gjennom media hvor vedkommende har fortalt om sine erfaringer i møte med behandlingsapparatet. Erfaringene har særlig bidratt til å rette oppmerksomhet mot en svært omdiskutert behandling innen psykisk helsevern for voksne. Det er blitt pekt på hvordan denne behandlingen kan føre til langt flere komplikasjoner og skadevirkninger enn det fagfolk flest informerer om.

Årets prisvinner har brukt sine erfaringer til å kjempe for psykisk lidende menneskers rett til å bli møtt med anerkjennelse og tiltro fra fagpersoner. En rettighet som skal være selvfølgelig selv om brukerne formidler negative sider ved en behandling de får. Kravet om å bli tatt på alvor og respektert av fagfolk har vært et vesentlig poeng i presseoppslagene. En slik holdning og praksis burde være umiddelbar når kravet om brukermedvirkning løftes frem av politikere og offentlige myndigheter.

Årets prisvinner har fortalt om hvordan elektroshokkbehandlingen (ECT) for sine depresjon gav henne varig hukommelsestap og andre plager. Hennes åpenhet og mot til å stå frem har ført til en større åpenhet i fagmiljøene. Både Norsk Psykiatrisk forening, Den Norske Psykologforening samt Sosial- og helsedirektoratet vil se nærmere på elektroshokk som behandlingsform og konsekvenser av denne. Kandidatens erfaringer har ført til innrømmelser om tilbakeholdelse av informasjon om kjente bivirkninger, samt erkjennelser om manglende forskning omkring negative langtidsvirkninger ved bruken av en slik behandling.

Kandidaten er et forbilde for andre som deler tilsvarende erfaringer. Hennes innsats kan bidra til at psykisk helsevern i større grad blir et samarbeidsprosjekt mellom fagpersoner og brukere.

Årets pris tildeles:

Mette Ellingsdalen